

Alojz Kovšca
državni svetnik

Ljubljana, 30. 8. 2018

Državni svet
Republike Slovenije

Zadeva: Vprašanja glede pravice nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozom invalidov

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlagam, da se na Ministrstvo za infrastrukturo naslovijo naslednja vprašanja:

- 1. Ali je Ministrstvo za infrastrukturo seznanjeno s težavami nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, na podlagi 9. člena Zakona o dajatvah za motorna vozila?**
- 2. Kolikšno je, po podatkih ministrstva, število nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjenim prevozu invalidov, ki po sprejemu Zakona o dajatvah na motorna vozila in uvedbi kriterija stalnega prebivališča niso več upravičeni do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov?**
- 3. Ali ministrstvo meni, da je ureditev oprostitve plačila letne dajatve za vozila za prevoz invalidov glede nepolnoletnih upravičencev s stalnim prebivališčem v Sloveniji nediskriminatorna nasproti nepolnoletnim upravičencem s stalnim prebivališčem v tujini?**
- 4. Ali je ministrstvo že sprejelo ukrepe za odpravo morebitne diskriminatornosti zakonske ureditve nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, in kakšni so ti ukrepi?**

Obrazložitev:

Zakon o dajatvah za motorna vozila (Uradni list RS, št. 54/17) v 9. členu ureja oprostitev plačila letne dajatve za vozila, ki se uporabljajo za prevoz invalidov. Oprostitev plačila letne dajatve se lahko uveljavlja za osebna vozila z motorjem moči do 150 kW, ter za osebna vozila, ki so prirejena za prevoz oseb na invalidskem vozičku pod posebnimi, zakonsko določenimi, pogoji.

Omenjena določba med drugim določa, da lahko oprostitev plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, uveljavlja ne samo polnoletni upravičenec za lastno vozilo, temveč tudi njegov starš, zakonec ali zunajzakonski partner, s katerim živi na istem naslovu, s čimer je veljavni zakon razširil krog upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, v primerjavi z Zakonom o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 57/08 in 54/17 – ZDajMV), ki je to pravico določal le za vozila, ki so bila registrirana na polnoletnega upravičenca. V primeru mladoletnih upravičencev pa je veljavni Zakon o dajatvah za motorna vozila močno zožil pogoje za uveljavljanje pravice do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, v primerjavi z Zakonom o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu, ki je uveljavljanje omenjene pravice podeljeval ne samo mladoletnemu upravičencu, temveč tudi njegovim staršem, oz. enemu izmed staršev, ko je mladoletni upravičenec živel le pri enem izmed staršev, ali drugi osebi, ki je lahko dokazala, da je mladoletni upravičenec živel pri njej. Zakon o dajatvah za motorna vozila je namreč določil, da za mladoletne upravičence oprostitev plačila letne dajatve za eno vozilo, ki je registrirano bodisi na njeno ime ali na ime katerega izmed staršev, lahko uveljavljajo starši, pri katerih ima mladoletni upravičenec stalno prebivališče.

Zakonodajalec je pri sprejemu Zakona o dajatvah za motorna vozila z uvajanjem novega kriterija za mladoletne upravičence (kriterija stalnega prebivališča) zožil krog upravičencev za uveljavljanje oprostitve plačila letne dajatve za vozila, ki so namenjena prevozu invalidov, in s tem povzročil neenako obravnavo med polnoletnimi in nepolnoletnimi upravičenci, saj morajo slednji zadostiti dodatnemu kriteriju stalnega prebivališča, ki ga zakon ne določa za polnoletne upravičence. Zagovornik načela enakosti je že opozoril, da dikcija omenjenega člena povzroča neenako obravnavo mladoletnih upravičencev s priznanim stalnim bivališčem v Sloveniji nasproti tistim upravičencem, ki imajo v Sloveniji priznано začasno bivališče, ter polnoletnimi upravičenci, pri katerih lahko oprostitev plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozu invalidov, uveljavljajo starši, zakonci ali zunajzakonski partnerji, s katerimi živi na istem naslovu.

Glede na to, da iz ureditve oprostitve plačila letne dajatve za vozila, ki so namenjena prevozu invalidov za polnoletne upravičence, ni moč zaslediti, da bi bil namen zakonodajalca izključevanje kategorij posameznikov, ki nimajo priznanega stalnega bivališča v Sloveniji, predlagam, da Ministrstvo za infrastrukturo odgovori na zastavljena vprašanja glede uporabe 9. člena Zakona o dajatvah na motorna vozila, pri čemer naj posebej naslovi vprašanje pogoja stalnega bivališča pri uveljavljanju pravice za mladoletne upravičence s strani njihovih staršev. Če Ministrstvo za infrastrukturo meni, da je zakonsko razlikovanje med nepolnoletnimi upravičenci s stalnim prebivališčem v Sloveniji in nepolnoletnimi upravičenci z začasnim prebivališčem v Sloveniji utemeljeno, predlagam, da poleg podrobne obrazložitve za omenjeno razlikovanje posreduje podatke o številu nepolnoletnih upravičencev, ki so jim zaradi neizpolnjevanja kriterija stalnega prebivališča omenjeno pravico zavrnil.

Državni svetnik
Alojz Kovšca, l.r.